

parat til at gaa ind paa en Forlængelse af Loven paa den Maade, at man maaske i de næste 5 Aar sætter enten et større, et mindre, eller maaske det samme Tilskud. Det er netop Udvalgets Ønske, at de 5 Aar, foruden at være en Forsøgstid for Teatret, tillige skulde være og maatte blive en Tid, der af Administrationen, saavel Teaterbestyrelsen som Ministeriet, maatte blive brugt til at overveje, paa hvilken Maade man maatte kunne komme bort fra at have det kongelige Teater som en Statsanstalt. Jeg skal i saa Henseende kun henvise til Betænkningen, thi hvad der udtales om den fremtidige Ordning, har i hvert Tilfælde Tilslutning hos det store Flertal af Udvalget. Maatte jeg som min private Opfattelse, som min personlige Mening, føje til, at jeg ogsaa kunde tænke mig Muligheden af, at man gik den Vej, at man fik en Talescene, som egentlig var den statsunderstøttede, og derimod frigav Operascenen, maaske med nogen Statsunderstøttelse. Det er min private og personlige Opfattelse, at der ikke vil være saa stor Fare ved at frigive Operaen som ved at frigive det egentlige Skuespil. Det er, som sagt, min Opfattelse af Stillingen, som jeg ogsaa henstiller til velvillig Overvejelse i Løbet af de 5 Aar. Jeg slutter med at anbefale ærede Medlemmer at stemme for de enkelte Paragraffer i den Form, der er foreslaaet af Ministeriet, med det Haab, at de 5 Aar maa bringe et gunstigt Resultat med Hensyn til den fremtidige Ordning af Spørgsmaalet.

Harald Jensen: Det Ændringsforslag, som min Partifælle og jeg have stillet til dette Lovforslag, behøver efter min Opfattelse ingen længere Motivering. Det forekommer os, at den Sag taler ganske for sig selv, at man ikke det ene Øjeblik kan sige til Teatret: Nu give vi Teatret et Tilskud paa 125,000 Kr. om Aaret, og dermed skal I lade Jer nøje — og samtidig sige: Men hvis I alligevel ikke kunne nøjes med de 125,000 Kr., kunne I ganske roligt og frit gaa til Statskassen, og saa skal Statskassen yde Jer, hvad I yderligere have Brug for. Det forekommer os, at § 6, saaledes som den staaer i Lovforslaget, fuldstændig slaar dette Forsøg itu, idet man efter de 5 Aars Forløb vil have gjort de samme Erfaringer, som man har gjort hidtil, nemlig dette, at det kgl. Teater er et stort gabende Svælg, der Aar for Aar sluger større og større Summer. Det bør dog være saaledes, at dette Forsøg bliver

gjort saa klart og bestemt som muligt, og derfor foreslaa vi at lade Bestemmelsen i § 6 udgaa, som siger, at hvis Teatret skulde behøve en midlertidig pekuniær Støtte ud over de 125,000 Kr., kan det gaa til Statskassen. Det forekommer os saa indlysende, at man ikke behøver at føre lang Tale derom. Ganske vist hørte jeg nu den højtærede Ordfører (J. Jensen, Aalborg Amts 1ste Valgkreds) udtale og motivere nøjere, hvad der findes i Betænkningen, at det var inden for de 5 Aar, det laante skulde tilbagebetales. Men jeg opfatter det som aldeles betydningsløst, at man siger, hvad der skal ske i dette Tilfælde, og hvordan det skal tilbagebetales. Den eneste Maade, paa hvilken Forsøget kan gøres bestemt og klart, er ved at sige til det kgl. Teater: Her er en saa og saa stor Sum, mere faa I ikke, den skulle I nære Jer med, I faa ikke en Skilling mere. I Løbet af 5 Aar kunne vi saa se, hvordan vi staa i det, men paa anden Maade kunne vi ikke faa noget at vide.

De øvrige Spørgsmaal, hvorvidt det kgl. Teater skal være en Statsanstalt eller ikke, om man skal have en Operascene, og hvorledes man i det hele taget skal administrere Teatret, forekomme mig ikke ligge for nu, og jeg skal derfor ikke opholde mig ved det. Jeg skal kun gøre opmærksom paa, at der i Slutningen af Betænkningen er Tale om Tilskud til private Theatre og specielt til Teatret i Aarhus. Det er nemlig indlysende, synes det mig, at saa snart det kgl. Teater forlader Stillingen som udelukkende Statsanstalt, enten det saa gaar over til at blive en privat dreven, bortforpagtet Indretning eller til at blive en privat dreven Anstalt med fast Statstilskud, saa mister Teatret den Forret, det har, og saa maa de øvrige Scener ude omkring i Landet træde frem og ogsaa være berettigede til at komme til Statskassen og faa Tilskud til Kunstens Opretholdelse. Derfor har der i Udvalget været Tale om under de forskellige Former, man har tænkt paa at give dette Lovforslag, samtidig at indsætte Bestemmelser om Tilskud, foreløbig til Teatret i Aarhus, men saaledes, at det senere kunde udvides til ogsaa at omfatte andre Scener, som kunne kendes værdige til Statstilskud. Men eftersom Forhandlingerne endte med, at man vilde blive staaende ved dette Forsøg, der her foreslaas, og eftersom man udtrykkelig slog fast, at det er et rent midlertidigt Forsøg, saa svinder jo ogsaa dermed Retten for de øvrige Scener til at faa et fast Tilskud.